

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Trigesimvssecvndvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

E X P L A N A T I O

420
suauitatem animæ in hoc statu: quemadmodum enim lyratū concentus replēt animum suauitate & recreatione, eumq; ita absorbet & suspendit, vt à pœnis omnibus, & amaritudinibus alienum efficiat, ita hæc suauitas usque adeò animam in se conuerit, vt nullus ad eam dolor seu pena appropinquet. Ideoque omnium potentiarum passionumque molestias adiurat, vt cesserent propter suauitatem. Cantus quoque Sirenarum, prout etiam dictum est, exprimit assiduam voluptatem, quam possider anima, cuius beneficio adversariis omnibus & operationibus molestis est denudata, quæ in Verso, quem statim concinit, exprimuntur, nimis utrum

Vt cesserent iræ vestra.

Iras nuncupans præfatas omnes operationes & affectus deordinatos. Nam si cetera est impetus quidam, rationis limites

prætergrediens, quædo vitiōsè operantur, ita vniuersi affectus & operationes iudicant pacis & tranquillitatis animæ limites excedunt, dum in ea regnā, & idcirco

Et ne tangatis murum.

Murus designat vallum pacis, virtutem & perfectionum, quas habet anima, quibusque protegitur, qui est murus & propugnaculum horti dilecti sui. Quapropter in Canticis eam appellat: *Hortumclusus soror mea*, proinde ne tangatis istum murum.

Vt Sponsa dormiat secundus.

Id est, vt suauius se oblectet in tranquilitate ac dulcedine, qua portatur in horto, quem est ingressa in flexo collo super latu brachia amata.

CANTVS TRIGESIMVS
S E C V N D V S.

CANCION XXXII.

O Ninas de Iudea
Ent tanto que en las flores y rosales
El ambar perfumeta,
Morá en los arrabales
Y no querays tocar nuestros umbráles.

S E N S V S.

O Nymphe Iudaica
Interim dum inter flores & rosetas
Ambarum fumificat,
Manete in suburbis,
Et limina nostræ nolite tangere.

E X P L A N A T I O.

Sponfa loquitur in hoc cantu, quæ cum à dilecto suo secundum partem superiorē & spiritualem inter tā opulenta & præstantia dona delitiasque se collocatam car spiciat, cupiens sese conseruare in pacifica & assidua illorum possessione, in quam Sponso in cantibus antecedentibus intro missa est, animaduertens fieri posse, ut pars inferior, scilicet sensualitas, possit tantu bonum impeditre ac perturbare; itus pontonis inferioris motus atque operationes obiectatur, vt in eiusdem potentissac testibus conquiescant, neque limites regionis lue sensitivæ transfliant ad inferiordam molestiam ac perturbationem portioni superiori ac spirituali animæ: nec minimo quidem

motu suo impedian bonum & suavitatem, qua gaudet: motus enim partis sensitivæ, enique potentia si operentur, quando spiritus fruitur, eò magis eum molestant ac perturbant, quo plus actionis & vivacitatis propriæ sortiuntur; ait itaque in hunc modum.

O Nymphæ Iudeæ:

Iudæam vocat inferiorum animæ partem, nempe sensitivam, quia natura sua imbecillis, carnalis & cœca est, ut gæs iudaica. Nymphas vero appellat viueras imaginations, phantasias, motus & affectus huius portionis inferioris, nam quæ admodum Nymphæ affectu & venustate sua amasios ad se alliciunt, ita operationes istæ motusque sensualitatis blandè suaviterque conantur attrahere ad se voluntatem partis rationalis, ab internis educendo eam, ut exteriora velit; quæ ipsi appetunt & concupiscunt. Intellectum etiam mouent, ut ipsis iuxta abiectione & sensibilem modum suum adhæreat & copuletur, hoc pacto rationalem portionem sensuali conformare & adunare satagendo. Vos itaque, inquit, operationes motusque sensibiles

Interim dum inter flores &

roseta

Ambarum fumificat

Flores denotant virtutes animæ, ut superius diximus; Roseta vero designant animæ potentias, intellectum, memoriam & voluntatem, quæ producunt roosas diuinarum conceptionum, auctusque amoris, & flores virtutum. Ambarum est spiritus diuinus animam inhabitan: suffitus autem diuini huius spiritus, inter flores & roseta, est eiusdem communicatio & diffusio suauissima in potentias & virtutes animæ, præbendo in eis animæ, diuinæ suavitatis suffitum; interim ergo dum hic spiritus diuinus largitur animæ meæ spirituali suavitatem.

Manete in suburbis.

In suburbis Iudææ, quam sensitivam animæ partem denotare tradidimus: cuius suburbia sunt sensus illius interni, nempe phantasia, imaginativa & reminiscencia, in quibus collocantur & recipiuntur phantasmatæ, imagines & formæ rerum; has itaque hoc loco nymphas vocat, quæ ad hæc internorum sensuum suburbia ingrediuntur per ianuas sensuæ extenorū, visus scilicet, auditus, olfactus, gustus & tactus. Cù & has itaque huius sensitivæ partis potentias ac sensus, suburbia appellare possimus, qui sunt vici extra urbem positæ: quod enim in anima urbis nomen obrinet, est intima pars illius, scilicet rationalis: quæq; capax est ad conuersandum cum Deo, cuius operationes sensuæ operationibus aduerstantur; atamen quia intercedit naturale commercium inter plebem commoratæm in his suburbis partis sensitivæ (quæ plebs sunt nymphæ, de quibus est sermo) adeo ut quæ in hac sensibili portione geruntur, ut plurimum sentiantur in alia magis intima portione, quæ est rationalis: ac proinde eam attenderit, & à spirituali opere, quod in Deo habet, eam interpellat; propterea ait illis, ut in suburbis procul constant, hoc est, cōquiescant in suis potentijs sensitivis, tum externis, tum etiam internis.

Et limina nostra nolite tangere.

Hoc est, ne quidem primis & inopinatis motibus partem superiorum attingatis. Primi enim motus animæ, sunt aditus & li-

LIS

CE

R

CR

T

EXPLANATIO

422

& limina ad intrandum ipsam animam; cum autem à primis motibus transeunt usque ad rationem, limina transgreduntur: at cum solum sunt motus primo primi, limina tantummodo contingere dicuntur, seu pulsare ianuam: quod tunc accidit, cum sensualitas rationem aggreditur insultibus suis, ut in actum aliquem deordinatum protumpat. itaque non solum dicit anima hoc loco, ut hi motus non attingant animam: sed etiam ut neque aduententia & reflexiones, quae quieti & bono, quo fruatur, non conferunt, id presumant. Itaque haec pars sensitiva, in hoc statu iam est subiecta spiritui vna cum omnibus potentias, viribus & imbecillitatibus suis, unde haec vita, est vita quædam beata, similis illi statui innocentiae, ubi tota harmonia & aptitudo parris sensitivæ hominis ad maiorem oblectationem, & copiosius subsidium cognitio-
nis & amoris Dei, homini deserviebat
pace & concordia cum portione superiore. Felix anima qua ad huc statum peruenit: Sed quis est hic, & laudabilissimum? fe-
cit enim mirabilia in vita sua. Praelens canus
idecirco hoc loco insertus est, ut inon-
cat pax quies & secura, quam possiden-
tia, qua ad hunc eminentem statum per-
tingit; non vero ut quis puret hoc deli-
rium, quod hic anima ostendit, vult
nympha mitelcāt, procedere ex eo, quod
in hoc statu molestia fuit: iam enim tran-
quillæ sunt & sedate, ut superiorius expla-
natum est. Hoc siquidem desiderium potius
est illorum, qui proficiunt & pro-
cerunt, quam perfectorum, in quibus pa-
rum, vel certe nihil regnant passiones &
motus.

CANTVS TRIGESIMVS
TERTIVS.

CANCION XXXIII.

SENSVS.

R^scondete carillo,
T mira contu haz alas montannas.
T no quieras de zilo
Mas mira las campannas
Dela que va por insulas estrannas.

Ab condere dilectule
Et facie tua montes affice
Neque id velis dicere
Quin imo intueri campos
Illiis, que graditur per insulæ extrema.

EXPLANATIO.

Propteraquam Sponsus & Sponsa in antecedentibus cantibus scenarunt ac filete-
cerunt passiones & potentias animæ tam sensitivas, quam etiam spirituales, à quib-
us perturbari poterat; convertitur in praesenti cantu Sponsa ad internum animæ locu-
recessum, ut fruatur dilecto suo: ubi ipse etiam ei per amorem coniunctus est, vbi illa
quoque clam summopere delectatur in illo. Sunt autem ita sublimia & sapida, que
geruntur in anima in hoc recessu matrimonij cum dilecto suo, ut neque ea sciat, ne-
que effari velit; sunt etenim de genere illorum, de quibus dixit Isaías: Seuerum meum
nisi, secretum meum mibi. Et sic sola & seorsum ea possidet, sola & seorsum intelligit, sola

26